

סילבוס לקורס: הוראה בכיתות הטרוגניות, 60009.2.1

שם המרצה: נבו אפרת

סוג הקורס : שיעור

שנת הלימודים: תש"פ , הקורס נלמד בסמסטר ב

מספר השעות ונקודות זכות: 1 ש"ש, 2 נ.ז.

שנת הלימוד בתכנית: ג

דרישות קדם: אין

מטרות / תוצרי למידה:

הקורס נועד להעלות למודעות את ההטרוגניות החברתית לימודית ואישיותית של תלמידי כל כיתה, ואת הדרכים לתת להן מענה. במהלך הקורס ייחשפו הסטודנטיות לגישתו של פרנקנשטיין אודות הוראה השואפת להפשטה והמשגה, ולגישת ההוראה המתקנת (פרנקטנשטיין) וגישות נוספות (פירשטין, דווק, ויגוצקי, שור) המתוות דרכי התמודדות עם ההטרוגניות ועם הצורך להעלות את רמות החשיבה של תלמידי הכיתה בתהליך הלמידה, תוך פיתוח יכולת התייחסות פרטנית בתוך הכיתה.

תיאור הקורס:

הקורס נועד להעלות למודעות את ההטרוגניות החברתית לימודית ואישיותית של תלמידי כל כיתה, ואת הדרכים לתת להן מענה. במהלך הקורס ייחשפו הסטודנטיות לגישתו של פרנקנשטיין אודות הוראה השואפת להפשטה והמשגה, ולגישת ההוראה המתקנת (פרנקטנשטיין) וגישות נוספות (פירשטין, דווק, ויגוצקי, שור) המתוות דרכי התמודדות עם ההטרוגניות ועם הצורך להעלות את רמות החשיבה של תלמידי הכיתה בתהליך הלמידה, תוך פיתוח יכולת התייחסות פרטנית בתוך הכיתה.

התוכן הניתן מידי שבוע, מטלות וחומרי קריאה:

מס'	נושא, מטלות וחומר קריאה
1	מבוא -מהי הטרוגניות?
2	ההיסטוריה של הכיתה הטרוגנית קשתי, י', פרידמן, א', בן-יהודה, ט', אלרועי, א', שקולניק, א', שמש, מ' (2001) הערכת תכניות התערבות בחטיבת הביניים, סקירה מוזמנת על-ידי האגף לחינוך על-יסודי במשרד החינוך.
3	פרנקנשטיין ופירשטין- פורצי דרך בקידום תלמידים עם לקויי חשיבה מבוא לדמותו של קרל פרנקנשטיין (מתוך האתר לכתבי קרל פרנקנשטיין) http://www.carl-frankenstein.com/htmls/About.aspx?c0=229&bsp=3 פירשטין, ר' האדם כישות משתנה- נאום לכבוד הרב שטיינזלץ, טבת תש"ע: http://a-c-elitzur.co.il/site/siteArticle.asp?ar=232 (חובה)
4	פרנקנשטיין- הסיבות להתפתחות לקויות חשיבה פרנקנשטיין, ק' (1981) הם חושבים מחדש. תל אביב: עם-עובד. שץ- אופנהיימר, א' (2006) תפקידיו של המורה בכיתה הטרוגנית על פי גישתו החינוכית של קרל פרנקנשטיין. מפגש, 24, 107-120. (חובה)

5	פרנקנשטיין – הביטויים לחשיבה לקויה בכיתה פרנקנשטיין, ק' (1981) הם חושבים מחדש. תל אביב: עם-עובד.
6	שץ- אופנהיימר, א' (2006) תפקידיו של המורה בכיתה ההטרוגנית על פי גישתו החינוכית של קרל פרנקנשטיין. מפגש, 24, 107-120. (חובה) ביטויים לחשיבה לקויה- דוגמאות והתנסות פרנקנשטיין, ק' (1981) הם חושבים מחדש. תל אביב: עם-עובד. פרנקנשטיין- שץ- אופנהיימר, א' (2006) תפקידיו של המורה בכיתה ההטרוגנית על פי גישתו החינוכית של קרל פרנקנשטיין. מפגש, 24, 107-120. (חובה) פולברמכר, י' (2009). הוראה דיאלוגית בזכות העמימות. הד החינוך, 4, פ"ג, 100-102. (חובה) רון, צ' (1995) על חשיבות ההגדרה הדידקטית בהכשרת מורים. דפים, 21, 68-83 (חובה)
7	פרנקנשטיין- התערבות בתהליכי חשיבה לקויה בכיתה פרנקנשטיין, ק' (1981) הם חושבים מחדש. תל אביב: עם-עובד. שץ- אופנהיימר, א' (2006) תפקידיו של המורה בכיתה ההטרוגנית על פי גישתו החינוכית של קרל פרנקנשטיין. מפגש, 24, 107-120. (חובה) פולברמכר, י' (2009). הוראה דיאלוגית בזכות העמימות. הד החינוך, 4, פ"ג, 100-102. (חובה) רון, צ' (1995) על חשיבות ההגדרה הדידקטית בהכשרת מורים. דפים, 21, 68-83 (חובה)
8	מקומה של הטעות, המשך התערבות בליקויי חשיבה- פרנקנשטיין, דווק פולברמכר, י' (2009). הוראה דיאלוגית בזכות העמימות. הד החינוך, 4, פ"ג, 100-102. (חובה) רון, צ' (1995) על חשיבות ההגדרה הדידקטית בהכשרת מורים. דפים, 21, 68-83 (חובה) ויגוצקי, ל' (2004). למידה בהקשר חברתי: התפתחות התהליכים הפסיכולוגיים הגבוהים. (עריכה מ' צלמאיר וא' קזולין). תל אביב: הקיבוץ המאוחד. .Dweck, C. S. (2007). The secret to raising smart kids. Scientific American, 18(6), 36-43 , ויגוצקי
9	פרנקנשטיין- ההגדרה הדידקטית פולברמכר, י' (2009). הוראה דיאלוגית בזכות העמימות. הד החינוך, 4, פ"ג, 100-102. (חובה) רון, צ' (1995) על חשיבות ההגדרה הדידקטית בהכשרת מורים. דפים, 21, 68-83 (חובה)
10	פרנקנשטיין- המשך ההגדרה הדידקטית דוגמאות והתנסות פולברמכר, י' (2009). הוראה דיאלוגית בזכות העמימות. הד החינוך, 4, פ"ג, 100-102. (חובה) רון, צ' (1995) על חשיבות ההגדרה הדידקטית בהכשרת מורים. דפים, 21, 68-83 (חובה)
11	פירשטיין- עקרונות הלמידה המתווכת פירשטיין, ר' (1998). האדם כישות משתנה. תל אביב: אוניברסיטה משודרת, משרד הביטחון.
12	פירשטיין- עקרונות הלמידה המתווכת- דוגמאות והתנסות פירשטיין, ר' (1998). האדם כישות משתנה. תל אביב: אוניברסיטה משודרת, משרד הביטחון. שור, י' (2009). מסע חשיבתי - יצירת דיאלוג תיווכי להוראת מושגים. תהודה, 28,
13	הוראה דיפרנציאלית בכיתה הטרוגנית האם אפשרי? סיכום והתנסות

חובות הסטודנט
נוכחות כמקובל במכללה, השתתפות בדיונים, ביצוע התרגילים הכיתתיים ועבודת הביניים. ביצוע מבחן מסכם.
בקורס:

אופן ההערכה - הרכב הציון

מרכיב	אחוז	ציון מינימלי למרכיב
עבודה	10%	

	5%	השתתפות פעילה
	85%	תרגילים

רשימה ביבליוגרפית:

רשימת ביבליוגרפיה חובה

פירשטין, ר' האדם כישות משתנה- נאום לכבוד הרב שטינזלץ, טבת תש"ע:

<http://a-c-elitzur.co.il/site/siteArticle.asp?ar=232> (חובה)

פולברמכר, י' (2009). הוראה דיאלוגית בזכות העמימות. הד החינוך, 4, פ"ג, 100-102. (חובה)

רון, צ' (1995) על חשיבות ההגדרה הדידקטית בהכשרת מורים. דפים, 21, 68-83

שך- אופנהיימר, א' (2006) תפקידיו של המורה בכיתה

ההטרוגנית על פי גישתו החינוכית של קרל פרנקנשטין. מפגש, 24, 120-107. (חובה)

רשימת ביבליוגרפיה רשות

ויגוצקי, ל' (2004). למידה בהקשר חברתי: התפתחות התהליכים הפסיכולוגיים הגבוהים. (עריכה מ' צלרמאיר וא' קזולין). תל אביב: הקיבוץ

המאוחד.

קשתי, י', פרידמן, א', בן-יהודה, ט', אלרועי, א', שקולניק, א', שמש, מ' (2001) הערכת תכניות התערבות בחטיבת הביניים, סקירה מוזמנת על-ידי

האגף לחינוך על-יסודי במשרד החינוך.

פירשטין, ר' (1998). האדם כישות משתנה. תל אביב: אוניברסיטה משודרת, משרד הביטחון.

פרנקנשטין, ק' (1981) הם חושבים מחדש. תל אביב: עם-עובד.

שור, י' (2009). מסע חשיבתי - יצירת דיאלוג תיווכי להוראת מושגים. תהודה, 28, 52-43.

שור, י' ובבו, א' (2018). תהליכי אי וודאות בלמידה לצורך הבנה. דפים, 67, 81-41.

שור י' (2019). אומנות ההוראה הקשובה: מסע לימודי דיאלוגי המקדם הבנה. תל אביב, מכון מופ"ת.

.Dweck, C. S. (2007). The secret to raising smart kids. Scientific American, 18(6), 36-43

טל: 02-6750911 פקס: 02-6750917 www.michlalah.edu info@michlalah.edu

ת.ד 16078 ירושלים, ישראל 9116002 | P.O.Box 16078 Jerusalem, Israel 9116002